

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 " "
negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyiltér sora 40 fillér.

Lukács László v. b. t. t., a nagyenyedi választó-kerület országgyűlési képviselőjének köszönő válasza.

Nagyságos Pártelnök Ur!

Hazafias örömmel vettem a nagyenyedi választókerület nemzeti munkapártja nevében és megbízásából folyó hó 12-én kelt, hozzám intézett megleghangu sorokat.

Azon nehéz küzdelemteljes időszak után, melyben pártunk összes tagjaival vállvetve, Felséges Urunk kegyelméből és pártunk bizalmából a kormányzat élén állva, legjobb tudásom és képességem szerint igyekeztem az előttünk álló fontos feladatokat megoldani; különösen jól esik azoknak megemlékezése és elismerése, a kik politikai meggyőződésüknek és bizalmuknak alkotmányos képviselőit az én kezembe tették le, és a kik ennél fogva a közéletben hozzám legközelebb állanak.

Megnyilatkozásuk megnyugvás részemre a tekintetben, hogy az a politikai irány, melyet az ország érdekében eddig helyesnek és célirányosnak tartottunk és a melyhez a jövőben is változatlanul ragaszkodni kívánunk, az ország minden részében megértésre és visszhangra talál, és reményt meritek ebből arra, hogy a legnehezebb viszonyok között és rendíthetetlen összetartással mindenkör sikerülni fog a helyes utat megtalálnunk.

Fogadják szíves megemlékezésükért leghálásabb köszönetemet; bizalmukat hasonló bizalommal viszonzom és a nagyenyedi nemzeti munkapárt valamennyi tagját, a legmelegebben üdvözlöm.

Budapest, 1913. évi június hó 16-án.

Hazafias tisztelettel:

Lukács s. k.

Tisza programja.

Tisza István gróf programjának van három oly kijelentése, a mely felett megoszolnak a vélemények az országban. A parlamentben kifejtett programjával az ország egyetért, de három kérdésben megoszolnak a vélemények.

Tisza István gróf az állami közigazgatás hívének vallotta magát, a megyei önkormányzat épségben tartásával.

Nem új eszme az állami közigazgatás kérdése. Évtizedekre nyulik vissza ennek a története. Sőt valódiilag már napikérdés volt a 48-diki kormány megalakulásakor is. És már akkor kialakul az állami közigazgatás, ha annak útjában nem áll Kossuth Lajos.

Kossuth ellenezte az állami közigazgatást, kizárólag az alkotmány védelme szempontjából.

Hát téves felfogás volt!... A vármegyék az alkotmányt ugyan meg nem védik, ha az ország szíve, a parlament nem lüktet többé. Régen tehetek az alkotmány védelmében valamit a megyék, — de a felelős minisztérium életbe lépte után s az éventei országgyűlések tartása után, a megyék alkotmány védelme nem nyom sokat a latban.

Irányadók lehetnek továbbra is a megyék a közvélemény vezetésében, a közgyűléseiken hozott határozataikkal. De ez még nem alkotmány védelem!... Ez az országgyűlésre hárul. Valamint az utasítási rendszer megszüntével, az ország ügyei vezetése kiesett a megyék hatásköréből.

A megyék és általában a törvényhatóságok hivatása ma már a jó közigazgatásban nyilvánulhat és nem más egyebekben. Ez pedig csakis állami közigazgatással valósítható meg, kinevezett tisztviselői karral.

Magyar nemzeti érdek a jó közigazgatás. És így az állami közigazgatás ellenzői téves uton járnak, hogy holmi alkotmányvédelem hiedelme alatt, merre ellentétbe helyezkednek az állami közigazgatás kérdésében.

Valósítsa azt csak meg a Tisza-kormány. Ezt követeli a magyar nemzeti érdek.

Szól a lármaharang Tisza azon kijelentésén, hogy a sajtót kissé meg kell rendszabályozni. Vége a sajtószabadságnak!... Így ejtenek krokodilkönnyeiket az ellenzéki lapok.

Szó sincs a szabad sajtó elfojtásáról. Még az esküdtbírói intézmény is fenn tartatik. Csak korlát szabatik a féktelenkedés ellen. Sehol nem féktelenkedik úgy a sajtó, mint nálunk. Nem lehet továbbra is túrni az embervadászat elleni féktelenkedését a sajtónak. Revolver a mostani ellenzéki sajtó, de nem a közügy érdekében, hanem a tervszerű lejáratás érdekében. Mindent legázolni, a mi önző terveik útjában áll.

Ideje az ily sajtóval végre leszámolni!... Szemét fészkeket nem sza-

bad továbbra is megtúrni az országban. A sajtó vad kinövéseit végre meg kell rendszabályozni. Csakis ezt teszi meg a jelen kormány. Kitalálja ennek a módját. Még nagy nemzetek is megsínylik a sajtó túlkapását, mennyire veszélyes az ilyen kis nemzetre nézve mint a magyar.

Eltérök a nézetek a nemzetiségi kérdésről is. Ezt a kérdést is megakarja oldani Tisza. Közel negyven éve irok a lapokba, de fölfogásom nem változtattam, hogy a nemzetiségi kérdés csakis az egységes magyar államiság alapján oldható meg. Hajszálnyi engedmény sem teendő ennek rovására!... De ezt Tisza sem akarja. És így csak helyeselhető, ha e kérdésre is kiterjeszti a figyelmét.

Megoszolnak persze e kérdésben a vélemények. De Tisza bölcsességében bizhatni, hogy megoldásra vezeti e kérdést is, a mely immár hatvanöt éve, hogy felszinen van. Az ország bizik Tiszában, hogy tető alá juttatja a megoldandó kérdéseket.

POLITIKAI HIREK.

Jankovich Béla kultuszminiszter a képviselőház f. hó 16-iki ülésén egy kisebb jelentőségű ügygyel kapcsolatban felszólalt, s általános érdekű felszólalása az ülésnek első rangú jelentőséget adott.

Régi panasz, hogy a közoktatás ügyeit intéző minisztériumunk tele van nem szakemberekkel. Első sorban pedig jogászokkal, miután az az általános hiedelem, hogy a jogász mindenhez ért. Hogy ez a teoria ma már alig állhat meg, czáfolni sem érdemes; de azért csaknem elképzelhetetlen, hogy a kultuszminisztériumba más ember is bejusson, mint jogvégzett. Természetesen aztán születnek egymás után a különböző rendeletek, amelyekre a jogász agyvelő pompásan be van rendezve, s a népoktatás lényege, jelleme elvész a szabályrendeletek tömkelegében. Ott tartunk, hogy ma már a tanítóknak is sokkalta több munkát ad a különféle anyakönyvek, rovatos ivenk, A) és B) lapok kitöltése, mint maga a tanítás. Ott tartunk, hogy különféle kitöltésre váró blankettákat és rovatos ivenket, meg adminisztratív intézkedésekre vonatkozó tanácsot, utasítást magában foglaló didaktikai, s egyéb pedagógiai szempontokat felőlel érintkezése a tanítóknak felettes hatóságával egyáltalában nincsen. Mert ilyeneket jogászberektől nem is várhatunk, nem is kívánhatunk.

Jankovich Béla tanár ember, s éppen azért érdeklél vártuk felszólalását. Lehetetlen volt egyebet mondanía, mint amit mondott. S

lehetetlen volt első mondataiban mindjárt meg nem állapítani azt, hogy népoktatásügyünk megfelelőbb rendszerű, szakszerűbb, intenzívebb felügyeletre és irányításra szorul. Meg kellett állapítania, hogy a tanfelügyelet a mai állapotában tarthatatlan. Ennek kettős oka van. Az egyik: hogy a kultuskormány eddig érthetetlen módon ragaszkodott azon indokolatlan állásponthoz, amely szerint tanfelügyelőknek a lehetőségig csak jogászokat nevez ki. Erdemes, megfelelő látókörrrel és gyakorlattal bíró tanárok mindig háttérbe szorulnak jogász-tanfelügyelőjelöltekkel szemben. A másik ok, hogy ezek a jogász-tanfelügyelők sem képesek még a tőlük telhető és várható munkát sem elvégezni. A tanfelügyelő eredetileg nem lehet más, mint irányítója és felügyelője a népiskoláknak. Ma azonban nem más, mint közönséges bürokrata, akinek a helyzete igazán kétségbeejtő a felhalmozott akták, rendeletek, rovatos ívek és egyéb inaktív dolgok halmazában. Maga Jankovich állapította meg beszédében, hogy egyik-másik tanfelügyelő három év alatt sem jut el sok irodai munkája miatt kerületének minden községébe. Évenként legalább háromszor kellene minden iskolát meglátogatnia, a valóság pedig az, hogy három év alatt egyszer sem látja egyik-másik iskoláját.

Igazán jól eső örömmel hallgattuk a miniszter további felszólalásait. Nagy koncepciójú, kulturgondolatoktól áthatott, modern ember szólt azokból hozzánk. Az, amit Jankovich Béla az egységes középiskoláról, a középiskolai oktatás eredményesebbé tételéről mondott, mind sürgősen megvalósítandó. Azért pedig az eljövendő generációk hosszú sorozata lesz egész életén keresztül hálás a kultuszminiszternek, ha a gimnáziumok négy alsó osztályában a latin helyett kulturnyelvet, a francziát és főleg a németet tanítják. Mert teljesen szívünkbe szöszött a miniszter akkor, amikor azt mondta, hogy ma már nem a germanizálástól kell félni, de inkább attól, hogy nemsokára alig lesz németül jól beszélő ember az országban.

Kívánjuk, hogy Jankovichnak alkalma nyíljon ezeket a szép és valóban jelentős kiadványok eszméket minél előbb megvalósítani. Nagy reformja lenne ez középiskolai oktatásunknak, s olyan reformja, aminek igazi szükségét érezzük. Jankovich Béla pedig, hála Istennek, az az ember, akinek tudására, hozzáértésére rá merjük bízni ezeket a reformokat.

A szövetségi ellenzék egyesült. Az új alakulást „Egyesült Függetlenség” és 48-as Párt”-nak hívják.

A programjukban azonban szó sincs a nemzeti követelésekről, az önálló vámtaruletről, nemzeti bankról. Pedig ezeknek a hangoztatásával évtizedeken át hátráltatták az ország fejlődését. Most lecsusztak róla.

Az egyesülésnek nem nagyon örvendhetnek azok, akik majdnem vakon követték a népámitókat. Most tisztán láthatják, hogy évtizeden át légvárat építettek és délibábot ütöttek céliravezető program helyett.

Ily hosszú idő kellett ahhoz, hogy belássák politikai tévedésüket. Az országnak kellett keservesen megfizetni a függetlenségük kísérletezéseit. És most sem őszinték.

Felvették a negyvennyolcas függetlenségi címet, holott semmi sincs abból az elvből abban a sok-sok pontba foglalt kiáltványban. A népámitást mégis tovább akarják űzni. Pedig a lomtárból minden nemzeti színű bundát (melyet jól ki- és befordítottak) és fringit eladtak.

VÁRMEGYEI ÉLET.

Az állandó választmány ma, csütörtökön d. e. 10 órakor a vármegyeháza kis üléstermében gyűlést tart, a rendkívüli közgyűlés tárgyai előkészítése végett.

Törvényhatósági közgyűlés. Alsó-Fehér vármegye törvényhatósági bizottsága holnap, pénteken d. e. 10 órától kezdve tartja meg rendkívüli közgyűlését.

A Nagyenyedi Nemzeti Munkapárt Tekintetes Elnökségének.

Budapest, 1913. június 16.

Igen tisztelt Pártelnök úr!

Kinevezetésem alkalmából a nagyenyedi nemzeti munkapárt nevében kifejezett megleghangú üdvözlésként hálás köszönetet mondva kérem, hogy ezt a párt előtt is tolmácsolni sziveskedjék, egyúttal fogadja tisztelem nyilvánítását, melylyel vagyok

igaz híve

Sándor János, s. k.

HIREK.

— **Gróf Majláth Gusztáv Károly** püspök úr itttele alatt valósággal felvillanyozta városunk közönségét vallaskülönbség nélkül. Mindenki, kicsi és nagy egyaránt érdeklődött a végtelenül buzgó, szerény, szeretetre és tiszteletre méltó főpap iránt, kinek mindekihez volt egy kedves, biztató szava, 14-én alig végezte el a litániát ismét folytatta a gyóntatást majdnem este 9 óráig. Nagyon rövid egyszerű vacsora után az egyház és az egyházközség ügyeivel foglalkozott s fél 11 körül tért nyugalomra. Vasárnap — 15-én reggel már 6 órakor talpon volt s folytatta a gyóntatást. 1/4 10 órakor vonult teljes díszben a templomba, melynek ajtajánál Rada György plébános és az egyháztanács fogadta.

Amint a zsufolva volt templomba belépett, fölsendült az „Előre” dalkar gyönyörű éneke dr. Liman Emil vezetésével. Mire után Fuchs tövisi plébános tartott szentbeszédet s azután következett a bérálás, ezt megelőzőleg a püspök úr infulával és püspöki pásztorbottal megjelent a szószéken és egyszerű szavakkal, szívig ható szép szent beszédet intezett a bérálandókhöz. Ne kérjünk sokat az Istentől, csak hármát: vallásos, hitbuzgó szívet, jó szívet és szerető szívet s ezt fejtegető szavai megmagyarázták a hallgatókat, hogy nagyon sokan könnyeztek. Összesen 172-en lettek megbérmálva.

Az ünnepélynek alig lett vége, a fáradhatlan püspök a tisztelgőket fogadta és pedig az Oltáregylet tagjait, kinek üdvözléte özv. U. Kovács Józsefnek elnök tolmácsolta, az egyháztanács tagjait, kinek háláját és tiszteletteljes szeretetét Török Bertalan főgondnok fejezte ki és az „Előre” dalkört, melynek érzelmeit dr. Inczedy-Joksmán Ödön vm. főjegyző meleg szavakkal jelezte. A püspök úr minden üdvözlésre a legszívebben válaszolt, összetartásra, hitbuzgalomra, békés szeretetre buzdítva egy-egy emléképpel, vagy ermeckével tisztelettel meg mélyen meghatott híveit.

1/21 órakor már ismét templomban volt hogy Isoó Jenő m. kir. csendőrhadnagy és Bodolla Bella esketését végezze, mely ünnepélyen Szász József főispán és neje, a Winkler és Nyedi-család tagjai vettek részt.

Déli egy óra után a minorita rendház éttermében b. Bánffy Kázmír, Major János gör. kath. esperes, az ünnepi isteniszteleten résztvevő vendéglelkészek és az egyháztanács tagjai társaságában ebédelt a főpásztor, élénk érdeklődéssel társalogva minden egyes vendéggel.

Alig végezte az étkezést, már ismét folytatta teendőit, 4 órakor a templomba ment, 10 perc múlva pedig a Bethlen-kollégiumba sietett, hol Lázár István rektorprofesszor és Molnár Károly igazgató, a tanári kar több tagja fogadták.

A szabad helyen lévő tornahelyre pár perc múlva Székely János tornatanár vezetésével pompás menetben szakaszokra osztva jelent meg a mintegy 400 ügyes ifju, kiknek gyakorlatait szíves örömmel és tetszéssel nézte a püspök úr, eléggé sajnálva, hogy fél 5 után már a vasúthoz kellett sietnie szép számu kíséretével. Az állomáson is sokan várták a hölgyek közül, kiknek nevében a kis U. Kovács Margitka szép virágcsokrot nyújtott át. Pár perc múlva megérkezett a vonat s a szíveket oly tiszteletre méltóan megnyert főpásztor nyájasan elbucsuva éljenzés között Gyulafehérvárra utazott.

— **Halálozás.** Dr. Farnós Dezső kollégiumi tanár neje szül. Lőte Piroksa folyó év június hó 15-én életének 38-ik, házasságának 12-ik évében meghalt. Temetése június hó 17-én délután 3 órakor volt nagy részvét mellett.

— **Dr. Tuzson László** államtudort, vármegyénk közigazgatási gyakornokát folyó hó 21-én avatják a jogtudományok tudorává Kolozsvárt.

— **Hangverseny a kollégiumban.** A gimnáziumi ének- és zenekar f. hó 15-én tartotta évről évre hangversenyét a kollégium dísztermében. A hangverseny programja a következő volt: 1. a) Marseillaise. Zenekar-kísérettel énekelte a vegyeskar. b) Dr. Szöllősy: Balaton. Énekelte a vegyeskar. 2. Sas Éde: Rab-kórházban. Szavaltta: Fekete Mihály VII. o. t. 3. a) Komáromy: Dobó Iuduló. Előadta: a zenekar. b) Knoch: Ördög keréken. Előadta: a zenekar. 4. Mihályi J.: A Balaton háborgása. Zongorán előadta: Gámán Imre VIII. oszt. tan. 5. Vig monológot adott elő Bálint Albert VIII. o. t. 6. Ricken G.: Souvenir de Lubeck. Hegedűn előadta Nagy György VI. o. t., zongorán kísérté Gámán Imre VIII. o. t. 7. Fövenyessy: Diák-nóták. Énekelte a vegyeskar. 8. Nép-dalok. Előadta az önképzőköri zenekar.

— **Fagykár.** A múlt hét utolsó napjain időjárásunk oly hűvösre változott, ami júniusban szinte hihetetlen. Öreg emberek nem emlékeznek hasonló hideg időre. A fagy a Maros völgyén végig a töröküzében és takarmány diunyében sok ezerre menő kárt okozott. A töröküze nagy része elfagyott.

— **Évről ünnepély.** Az áll. polg. leányiskolában az évről ünnepély f. hó 22-én d. e. 9 órakor kezdődőleg tartatik meg az intézet tornatermében, melyre az igen tisztelt szülőket és érdeklődőket ez uton hívja meg az igazgatóság. A szép műsort lapunk zártakor vettük s így jövő számunkban közölhetjük.

— **Tornaverseny.** A kollégium gimnáziumi tanulójának szokásos tornaversenye f. hó 15-én délután folyt le a közönség rendkívül nagy érdeklődése mellett. Az ünnepségnek szokatlan és ünnepies szénzációja volt, hogy az erdélyi r. kath. egyház lelkes és fáradhatatlan főpásztora gróf Majláth Gusztáv püspök is megjelent és nagy érdeklődéssel és elismeréssel szemlélte a tanulók együttes gyakorlatait. Különösen szépek voltak a szabadgyakorlatok, a minta csapat korlát-tornázása és a futásban, távolugrásban, rudugrásban elért sikerek.

— **Ezredjubiläum és Custozza-ünnepély.** A gyulafehérvári a. cs. és kir. 50. gyalogezred a héten ünnepli fennállásának 150 éves jubileumát és egyúttal a custozzai nagy győzelem napjának évfordulóját. A több napra terjedő ünnepségek, melyeken a kolozsvári hadosztályparancsnok, és vármegyénk képviselője is részt vesz, f. hó 21-én szombaton veszik kezdetüket és bezárólag keddig 24-éig tartanak.

— **Művész-est.** Beregi Oszkár, a budapesti Nemzeti Színház kiváló művésze Nagyenyeden, ma, csütörtökön 19-én este 8 órakor a régi városháza dísztermében klasszikus művészestélyt tart. Beregi Oszkár országos híreről mindenki ismeri; ki művészi alakításával mindendenkit elragad. Felhívjuk a m. t. közönség figyelmét e nagy művész egyetlen előadására. A helyek számozva vannak. Ajánljuk hogy jegyről mindenki mihamarabb gondoskodjék. Jegyek kaphatók Földes Ede papirkereskedésében. Tülszék 3 kor., zárt-szék 2 kor., állóhely 1 kor. Díjegy 60 fill.

— **Apponyi Albert gróf a gyulafehérvári főgimnázium jubilaris hála-ünnepségén.** Impozáns módon ünnepelte meg az erdélyi-egyházmegyei papnevelő intézet és az erd. róm. kath. Státus gyulafehérvári főgimnáziumának ifjúsága a kereszténység felszabadulásának emlékére és tizenhat évszázadon át az emberiség boldogítását célzó munkásságának méltatására a királyi koronázás évfordulóján tartott jubilaris hála-ünnepségét. Reggel 9 órakor ünnepélyes szentmisét végzett az ősi székesegyházban Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök, aki azután 280 bérmeándónak osztotta ki a bérmeálás szentségét, majd magasztos szöveget kíséretében megáldotta a rk. elemi iskola új egyházi zászlaját. Szentmise közben Zomora Dániel kanonok-preiátus mély hatású szentbeszédet mondott, mise alatt pedig az énekar P. Móczik Felicián, Frigyes főherceg önfensége udvari papjának vezetésével Dumont és Witt miseénekeit adta elő. A gyulafehérvári főgimn. történetében miandkoron emlékeztetes esemény marad Apponyi Albert gróf kitüntető megjelenése. Az intézet előcsarnokában Kárpiss János igazgató üdvözölte az illusztris vendéget, aki az ifjúság és a közönség élénk tüntetése között lépett a díszterembe. Az ünnepség műsorát a P. Feliciántól betanított és vezetett énekkar nyitotta meg Müller: O Salutaris Hostia és Witt F.: Sanctus énekeinek precíz előadásával. Ezután zúgó tapsvihár közt ragyogó ékesszólással vázolta Apponyi Albert gróf a kereszténységnek 16 évszázados munkáját, amelyet felszabadulása óta az emberiség boldogítására folytatott. A műsor további részében az énekkar gyönyörű éneket adott elő, végül pedig gróf Majláth püspök találóan összefoglalva a magasztos ünnepség nagy tanúságait hála köszönetet mondott Apponyi Albert grófnak, kiváló vendégének az ünnepre való megjelenéséért.

— **Uj nemzetközi vonat Erdélyen keresztül.** Kolozsvár város mozgalmat indított a Gyergyóföldig vezető vasútvonal érdekében, mely kapcsolatot nyerne a román vasutakkal, Odesszáig futna. Ezt a vonalat a Mezőségen át Kolozsvár és Szászrégen között javasolta elvezetni. Mithogy e terv szerint építendő második erdélyrészi fővasútvonaltól a magyar vidékek szintén el lennének zárva, a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara szerdán tartott rendkívüli közgyűlésen állást foglalt vele szemben. Bürger Albert elnök indítványára kimondotta, hogy a földgyesi csatlakozást, mit huszonegy éven keresztül szorgalmazott, kéri fogja Beöthy László kereskedelmi minisztertől, azonban nem a Marosvölgy és Marosvásárhely vidékeinek megkerülésével, hanem ezek érintésével. Az elágazásokat Erdély közepére, magyarlaktá vidékekre javasolja tenni, hogy Torda, Marosludas, Marosvásárhely, továbbá Tordaaranyos, Alsófehér, Kisküküllő és Marostorda vármegyék, valamint a Székelyföld ahhoz közelebb jussanak. Rövidíteni kéri a székely körvasút vonalát Kolozsvár felé a Keze—Aranyosgyéres közötti rövid útvonal keresztülágásával. Erdély ezen részén alakulhat ki véleménye szerint az a csomópont, ahol a kolozsvári, brassói és aradi vonatok akadálytalanul közlekedhetnek a Marosvölgyen fölvezető második nemzetközi fővonalba.

— **Nyarlalás.** (A Nap után szabadon): Kossuth Ferenc és Justh Gyula Csömörbe, a Függetlenségi Elv meg Csödbe ment nyarlalni. (Lásd az álfüggetlenségi párt programját!)

— **A kollégiumi májálison** felülfizettek Rick Béla 3, Szűcs Elemér 2.60, Knail Vilmos 1.80, Tángel József 0.40 koronát. Adományaikért szives köszönet, Igazgatóság.

— **Minden hónapban van valahol aratás.** Januárban Argentiniában, Chileben, Ausztráliában és Uj-Seelandban aratnak, Februárban Indiában, és márcziusban Felső-Egyiptomban van aratás. Ápril Mexikó, Kuba, Alsó-Egyiptom, Syria, Perzsia és Kisziasia aratási hónapja. Májusban Észak-Amerikában, Japán és Chinában és Delamerika egyes helyein aratnak. Juniusban érik a gabona Olaszországban, Dél-Franciaországban és az Egyesült-Államok nyugati tartományában. Julius a mi (Ausztria és Magyarország), valamint Észak-Franciaország és az Orosz birodalom déli része, nemkülönben Kanada legnagyobb részére nézve az aratás ideje. Az egész Nemet birodalom, Anglia, Belgium, Holland és Franciaországnak és Kanadának egy kis része augusztusban végzi az aratást. Szeptemberben Oroszországban és a Skandináv-félszigeten aratnak, Peruban október hóban vágják a gabonát, Délafrikában novemberben és déli Ausztráliában deczemberben van aratás.

— **Nyilvános köszönet.** A nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaság 1912. évi üzleti nyereségéből a Prot. Négyesületnek 100 kor. adományt juttatott, mely összegnek vételét köszönettel igazolom. Zayzon János pénztárnok.

— **Ösztöndíj pályázat iparosok özvegyei és árvái számára.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara tudomásul hozza, hogy a szakmájában kivált, józan életű, de fiatalon elhalt és kőpésítéshez kötött ipart űzőt magyar honos iparos mesterek szegénysorsu özvegyei, vagy szegénysorsu, de 18 évet még be nem töltött fiu,

esetleg leányárvái számára a kereskedelmi Miniszter a Goldberger Erzsébet alapítvány kamataiból 7 darab egyenként 300—300 koronás és 1 darab 250 koronás segélydíjat rendszeresített. Pályázhatnak özvegyek vagy árvák, az utóbbiak anyjuk vagy gyámjuk által. Özvegyek, kik férjük iparát folytatják, árvák, kik atyjuk iparát választották élet-pályául és mint ilyenek segéd vagy tanonc minőségben alkalmazva vannak, avagy ugyanazon szakmába vágó ipari szakiskolán (felső ipariskolába) járnak, az odaitélésben előnyben részesülnek. Árváknál ha további kiképzésük érdekében több évi támogatásra volna szükség, a Miniszter ur nem fog elzárkózni az elől, hogy a segélydíjat az alapítványi kamatok terhére, az előhaladás igazolásának kikötése mellett esetleg több éven át engedélyezze. Egy és ugyanazon családban özvegy és árva, illetve árvák ugyanezen alapítvány kamataiból segélyt csakis renkiüli kivételes esetekben kaphatnak. Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a kérvény és mellékletei bélyegmetesek. E bizonyítvány csatolása a folyamodvány külső oldalán föltűnően jelzendő. Az előadottak értelmében szerkesztett és fölszerelt folyamodványok a keresk. Miniszter urhoz czimzetten, a kolozsvári ipar kamarához legkésőbb folyó évi junius hó 30-ig okvetlenül benyújtandók.

— **Pályanyertes gyermekek.** Most hirdeti ki, junius 15-iki számában, Almanach-pályázatának eredményét a Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás. Összesen tizenöt gyermek nyert pályadíjat, egy-egy szép könyvet, tizenöt házba költözött be az öröm. E szám különben is nagyon érdekes tartalma: Benedek Elek irt bele verset, Szemere György elbeszélést, Sebők Zsigmond és Rákosi Viktor regényt, Csajthay Ferencné szép mesét, Bér Dezső pompás képet rajzolt, Zsiga bácsi kedves történetet mond el Hold apóról és a gyermekéről. A rejtvények, szerkesztői izetnek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” Kiadóhivatala Budapest IV., Egyetem-utca 4.

676—1913. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-oz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbíróóság 1908. évi V. 614/1. számú végzése következtében dr. Tardos Dezső ügyvéd által képviselt Magyar műbutorgyárnak 1400 kor. erejéig 1909. évi január hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 3056 kor. becsült következő ingóságok, u. m. irodai berendezés és szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbíróóság 1909-ik évi V. 647/21. számú végzése folytán 47 kor. 08 fill. hátralékos tökékövetelés, ennek 1911. évi január hó 5. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 17 kor. 47 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Balázsfalván leendő eszközzésére 1913. évi június hó 28-ik napjának délutáni 3 órája határidő kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-oz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-oz. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalva, 1913. évi junius hó 11. napján.

Szigethy,

kir. bír. végrehajtó.

173 1—1

HIRDETÉSEKET legutányosabban felvesz lapunk kiadóhivatala.

Csődtegeladási hirdetés.

Alulírott, mint vb. ifj. Aczél Lajos nagyenyedi óras és ékszerész cég csődtegeladója, a gyulafehérvári kir. törvényszék, mint csődbíróságnak 1913. évi június hó 7. napján hozott 1913/6866. csődszámú határozata alapján ezennel közhírré teszem, hogy a megnevezett csődtegeladónak a Nagyenyeden felvett csődleltár szerint 1—109 tételek alatt felvett, 4609 kor. 70 fill. beszerzési és 4858 kor. 90 fill. becsértéket képviselő arany, ezüst óra és ékszer-áru, fali és asztali óra-áru, üzleti berendezést képező tárgyak Nagyenyeden 1913. évi június hó 30. napján délelőtt 10 órakor alulírott csődtegeladónak Nagyenyeden Kossuth Lajos-utca 25. szám alatt lévő irodájában zárt írásbeli ajánlatok feletti eszközöndő szóbeli versenytárgyalás alapján egy tömegben elfognak adatni.

1. A csődtegeladóhoz tartozó tárgyak alábbiak:

a) a csődleltárban 1, 2, 20, 21, 22, 23, 85. t. a. felvett Wertheim-szekerény, üveges szekrények, stb. álló üzleti berendezés 461 k. beszerzési és 351 k. becsértékben;

b) a csődleltárban 3—16 és 84 t. a. felvett faszekerényes fali inga, asztali és ébresztő órák 501 k. 40 fill. beszerzési és 488 k. 40 fill. becsértékben;

az a) és b) csoportban leírt tárgyak alulírott tömegadónak őrizete alatt állanak.

c) A csődleltárban 17—19, 24—83 t. a. felvett arany és ezüst, férfi és női dupla fedelű és nyitott óra, arany és ezüst óraláncok, arany és ezüst nyakláncok, karperecek, férfi és női arany és ezüst gyűrűk, fülbevalók, függők, cigarettatárcsák, mangettombok, közöttük briliáns ékszerek 3646 k. 60 f. beszerzési, 3646 k. 60 f. becsértékben őrizve a nagyenyedi m. kir. adóhivatal, mint bírói letéptéztárnál, a nagyenyedi kir. járásbíróságnak 1913. V. 56 számú végzése folytán.

d) A csődleltárban 86—96, 99—109 t. a. 332 k. 10 f. összegű több adósnál fennálló behajlatlan követelés.

Az a), b), c), d) alatt felsorolt csődtegeladó kikiáltási ára 4858 kor. 90 fill.

2. Zárt írásbeli ajánlatok a kikiáltási ár 10 %-ának bántépénzül leendő csatolása mellett alulírott tömegadónak kezéhez nyújtandók be. Zárt írásbeli ajánlat az előbbi pontban a), b), c), d) alatt felsorolt egész csődtegeladóra egy összegben teendő. Ezen ajánlatok feletti szóbeli versenytárgyalás 1913. évi június hó 30. napján alulírott tömegadónak irodájában tartatik meg; a kikiáltási ár 60 %-án aluli ajánlat el nem fogadtatik. Alulírott tömegadónak fenntartja magának a jogot, hogy a benyújtott ajánlatok közül szabadon választhasson, esetleg azokat közül egyiket se fogadja el. Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik, köteles a vételárat és a vételár után járó III. fokozatu illetéket tömegadónaknak 1913. évi július hó 3. napjáig, letett bántépénzének elvesztése terhe mellett kifizetni és az árut rákövetkező napon déli 12 óráig annyival inkább átvenni és elszállíttatni, mivel ezen csődtegeladónak az áruért nem szavatol, azokat tovább őrizni és gondozni nem fogja, s a netán át nem vet áruk a tömeg tulajdonába mennek vissza. Vevő köteles a vételárat és azután fizetendő illetéket tömegadónaknak a már jelzett időben készpénzben megfizetni.

Az 1. pontban c) alatt felsorolt vagyontárgyak átvétele csakis az illetékes bíróságnak kiutaló végzése alapján és annak jogerőre emelkedése után vehető át.

3. A mennyiben a versenytárgyalás eredményre nem vezetne, az esetben a csődtegeladása tekintetében újabb intézkedés a gyulafehérvári kir. törvényszék által fog tétetni.

4. A csődleltár csődtegeladónak irodájában a hivatalos órák alatt az 1. pontban a) és b) alatt felsorolt tárgyak minden délután 3 és 4 óra között szintén csődtegeladónak irodájában tekinthetők meg.

5. Eladó csődtegeladónak és csődtegeladónak az áruk, vagyontárgyak és követelések tekintetében, azoknak minősége és mennyisége illetve a követelések fennállása és felhajtósága, vagy bármely más tekintetben semmi néven nevezendő szavatosságot nem vállal. Nagyenyed, 1913. évi június hó 14-ik napján.

172 1—1

Dr. Elekes Károly,
ügyvéd, csődtegeladónak.

5614—1913. tkvi. sz.

Árverési hirdetés kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt Magyarigeni (Erdélyhegyalja) Takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Nisztor Szilveszter havasgáldi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 340 korona tőke, ennek 1908. évi évi október hó 2. napjától járó 6% kamata, 7 kor. 55 fill. óvási, 1/3 váltódj, eddig összesen megállapított 200 kor. 80 fillér per- és végrehajtási költség, valamint ezen árverési kéreért ezuttal megállapított 28 kor. és a még felmerülő költségek, valamint csatlakozottak kimondott Julia Takarékpénztár és hitelintézet 270 kor., 335 kor. és 540 kor. s jár., a Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r. t. 200 kor. Marián Illés 300 kor., 34 kor. 50 fillér, a Gyulafehérvári Népbank 300 kor., 1200 kor. és 260 K. és Piatra Takarékpénztárnak 200 kor. s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíróság kerületében levő Nisztor Szilveszternek a havasgáldi 58 stíjtkvben A + 3—5., 10., 13., 16., 18., 19., 24—27., 30—32., 35., 45., 46., 50., 51., 53. rsz. jutalékára és pedig A + 3. rsz. 391. hrsz. kaszáló 25 kor. A + 4. rsz. 398., 399., 400. hrsz. kaszáló, faház és kertre 515 kor. A + 5. rsz. 408., 409. hrsz. kaszáló 72 kor. A + 9. rsz. 1195—1198. hrsz. legelő, kaszáló és erdőre 268 kor. A + 10. rsz. 1237. hrsz. szántóra 37 kor. A + 13. rsz. 1254. hrsz. kaszáló 13 kor. A + 15. rsz. 1279., 1282., 1283. hrsz. 63 kor. A + 16. rsz. 1296. hrsz. szántóra 14 kor. A + 18. rsz. 1300. hrsz. szántóra 16 kor. A + 19. rsz. 1314. hrsz. szántóra 12 kor. A + 22. rsz. 1416. hrsz. kaszáló 32 kor. A + 24. rsz. 1476. hrsz. 36 kor. A + 25. rsz. 1479. hrsz. erdőre 50 K. A + 26. rsz. 1488. hrsz. kaszáló 05 kor. A + 27. rsz. 1492. hrsz. kaszáló 10 kor. A + 30. rsz. 1958., 1959. hrsz. erdő és szántóra 104 kor. 31. rsz. 1966/3. hrsz. szántóra 04 kor. 31. rsz. 1968., 1976., 1982. hrsz. szántó, erdő és kaszáló 146 kor. A + 32. rsz. 1988. hrsz. szántó 08 kor. A + 35. rsz. 1999. hrsz. szántó 266 kor. A + 45. rsz. 3974. hrsz. kaszáló 05 K. A + 46. rsz. 3978. hrsz. kaszáló 02 kor. A + 50. rsz. 4045. hrsz. kaszáló 59 kor. A + 51. rsz. 4266/2. hrsz. erdőre 33 kor. A + 53. rsz. 4455. hrsz. erdőre 21 kor. nevezettnek az ugyanodaváló 60. stíjtkvben A + 1., 2., 4., 5., 7., 8. rsz. ingatlanokból B. 5., 7. alatti jutalékára és pedig A + 1. rsz. 361/3. kaszáló 261 K. A + 2. rsz. 364/1. hrsz. kaszáló 352 kor. A + 4. rsz. 1760. hrsz. kaszáló 199 kor. A + 5. rsz. 1812. a. 1812. b. 1812. c. hrsz. kaszáló 411 kor. A + 7. rsz. 1893/2. hrsz. legelőre 07. kor. A + 8. rsz. 4448/2., 4449., 4450. hrsz. erdő és kaszáló 57 kor. — összesen 2863 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnapul 1913. évi június hó 27. napjának délelőtt 8 órája Havasgáld közsegházához kitűztetik, a hivatalos órák alatt a kir. tkvi. hatóság és fettebb említett közsegházánál megtekinthető az alábbi feltételek alatt:

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1913. július hó 27-ik napjának délelőtt 8 órájkor Havasgáld közsegházánál megtartandó nyilvános árverésen a hirdetés-

ben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Az árverezni szándékozók az 1908. évi XLI. t.-cz. 21. §-ában említettek kivételével tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál bírói letétbe történt előlegesen elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átsszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bántépénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 25. §-a értelmében fog folytatattatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság. Nagyenyed, 1913. évi április 10.

Munteán s. k.
tv. jegyző.

A kiadvány hitelül:

Kaba János, tkkvezető.

171 1—1

2038—1913. tkvi. sz.

Árverési hirdetés kivonat.

Dr. Müller Jenő nagyenyedi ügyvéd által képviselt Wobner Rudolf nagyenyedi lakos végrehajtónak Vaszinka Tódorné szül. Kákoéán Mária torozkőgyertyánosi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 4000 kor. tőke, ennek 1912. évi augusztus hó 17. napjától járó 6% kamatai és 175 kor. 40 fill. végrehajtási, már megállapított valamint a jelenleg 64 kor. 60 fillérben megállapított s a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. toz. 144. 146. 148. §. §. ai, — az 1908. évi XLI. toz. 21. 22. 24. 26. §-ai alapján a toroldi kir. törvényszék és az alsójárú kir. járásbíróság területén levő a torozkőgyertyánosi 589. stíjtkvben B. 11., 16 és 18 sorszám alatt Vaszinka Tódorné szül. Kákoéán Mária nevű álló 78/192-ed részre és pedig A + 1. rsz. 8—9. hrsz. 8 sővényház, 24 sz. alatt 1 lakrészes udvar és kert a belsőszében 78/192-ed részre 204 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban, öz. Buta Vaszinka javára C. 2. sorszámra bekebelezett élethosszigani haszonélvezeti jog fentartásával.

II. a torozkőgyertyánosi 5. stíjtkvben végrehajtást szenvedő nevű álló B. 17., 19., 20. és 23. soroz. a jutalékára 15/16-ed rész és pedig A + 4. rsz. 727, 731., 739. hrsz. III. Szubt date fő, gyalu ratyisuluj aldlőbéli szántó 15/16-ed részére 114 kor. A + 5. rsz. 793. hrsz. ugyanott szántó 15/16-ed részére 38 korona, A + 6. rsz. 512. hrsz. ugyanott erdő 15/16-ed részére 9 korona, A + 14. rsz. 1860/2. X. Grui frumosz dűlbéli erdő 15/16-ed részére 56 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban a C. 5. alatti Buta Vaszinka javára bekebelezett haszonélvezeti jog fentartásával.

III. a torozkőgyertyánosi 365. stíjtkvben B. 21. sorszám a. 9/192-ed részére és pedig: A + 1 rsz. 192/1. hrsz. Grui frumosz dűlbéli szántó 9/192-ed részére 2 korona.

IV. a torozkőgyertyánosi 94. stíjtkvben Vaszinka Tódorné végrehajtást szenvedő nevű állott jelenleg Gorna Ignác és neje Nikola Mária, Nikola Milián és neje Ávrám Szavéta nevű álló egész ingatlanra és és pedig: A + 3. rsz. 589. hrsz. III. Szubt date fő, Szubt date aldlőbéli egész szántóra 382 kor. — A + 4. rsz. 749. és 752. hrsz., III. Szubt date fő, Gyalu Ratyisuluj aldlőbéli szántóra 126 kor.

V. végül a torozkőgyertyánosi 364. stíjtkvben Vaszinka Tódorné szül. Kákoéán Mária nevű álló álló egész ingatlanra és pedig A + 1. rsz. 574., 575. hrsz. III. Szubt date fő, szubt date aldlőbéli szántó és legelőre 60 kor. A + 4. rsz. 895. hrsz. III. Szubt date fő, Zepadia pestyeni aldlőbéli szántóra 94 kor. A + 5. rsz. 1119. hrsz. IV. Lunka déknasipotuluj dűlbéli kaszáló 266 kor. A + 8. rsz. 1759. hrsz. Grui frumosz dűlbéli erdőre 166 kor. A + 11. rsz. 674/1. hrsz. III. Szubt date fő, — Gyalu Ratyisuluj aldlőbéli szántóra 64 kor. A + 13. rsz. 1859/1. 1909/1. hrsz. X. Grui frumosz dűlbéli erdőre 200 K. végül a A + 14. rsz. 191/2/2. hrsz. kertre 774 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban a következő feltételek mellett elrendeltetik:

1. Az árverés megtartására határnapul 1913. évi augusztus hó 14. napjának délelőtt 11 órája tüzetik ki Torozkőgyertyános közsegházához.

2. Ezen árverésen a fenneb körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-részen alól nem fognak eladattatni, ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása közben annak 2/3-át elérő ígert nem tétetik, kiküldött az árverést felfüggeszteni köteles.

3. Árverezni szándékozók a kir. kinstár kivételével tartoznak bántépénz fejében az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni és a bántépénzt a Vhn. 25. §. értelmében kiegészíteni.

A kir. járásbíróság, mint tkvi. hatóságtól Alsójárú, 1913. évi április hó 24-én.

Láber, kir. albiró.

A kiadvány hitelül:

(Olvashatlan aláírás)

168 1—1

NYOMATOTT A NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KÖNYVNYOMDÁJÁBAN NAGYENYEDEN.